

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. N. Mazur).

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, L. Pruteanu, I. Țurcan).

DECIZIE

26 ianuarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:
Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de către reprezentantul recurenților Valentina și Leonid Gugulan, avocatul Alexandru Savva, precum și recursul declarat de către recurenta Vera Cotruța,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Valentina și Leonid Gugulan împotriva Verei Cotruța cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 18 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost restituite cererile de apel depuse de către reprezentantul apelanților Valentina și Leonid Gugulan, avocatul Alexandru Savva și apelanta Vera Cotruța împotriva hotărârii din 06 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La 09 noiembrie 2018, Valentina și Leonid Gugulan au depus cerere de chemare în judecată împotriva Verei Cotruța cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 06 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă.

Prin hotărârea suplimentară din 11 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă cererea depusă de către reprezentantul apelanților Valentina și Leonid Gugulan, avocatul Alexandru Savva.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 27 mai 2021, apelanții Valentina și Leonid Gugulan, au depus apel nemotivat, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 06 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii.

Totodată, nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 04 iunie 2021, și apelanta Vera Cotruța, a depus apel nemotivat, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 06 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu respingerea acțiunii.

Prin încheierea din 15 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererilor de apel declarate de către reprezentantul apelanților Valentina și Leonid

Gugulan, avocatul Alexandru Savva, și de către apelanta Vera Cotruța împotriva hotărârii din 06 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. S-a acordat apelanților Valentina și Leonid Gugulan, un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii, pentru prezentarea cererii de apel motivate. S-a acordat apelantei Vera Cotruța, un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii, pentru prezentarea cererii de apel motivate și dovezii achitării taxei de stat în mărime de 6048 lei și 03 bani. S-a explicat părților, că în caz contrar, va avea loc restituirea cererilor de apel în corespundere cu prevederile art. 369 alin. (1) Cod de procedură civilă (f.d. 100-103).

Prin încheierea din 18 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, au fost restituite cererile de apel depuse de către reprezentantul apelanților Valentina și Leonid Gugulan, avocatul Alexandru Savva și apelanta Vera Cotruța împotriva hotărârii din 06 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 24 noiembrie 2021, reprezentantul recurenților Valentina și Leonid Gugulan, avocatul Alexandru Savva, a declarat recurs împotriva încheierii din 18 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, repunerea în termenul de declarare a recursului, casarea încheierii recurate în partea care îi privește pe apelanți, cu emiterea unei încheieri, de confirmare a tranzacției.

La 06 decembrie 2021, recurenta Vera Cotruța, a declarat recurs împotriva încheierii din 18 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate în partea în care s-a restituit cererea de apel depusă de către Vera Cotruța, repunerea în termenul legal de depunere a apelului motivat și a taxei de stat, remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, pentru examinarea apelului în fond.

În motivarea recursurilor depuse, recurenții sus-menționați, au invocat ilegalitatea încheierii instanței de apel.

Prin referința depusă la 05 ianuarie 2022, reprezentantul intimaților Valentina și Leonid Gugulan, avocatul Alexandru Savva, a solicitat restituirea cererii de recurs depuse de către recurenta Vera Cotruța, ca fiind tardivă, și nu a solicitat repunerea în termen. Eventual, cererea de repunere, să fie respinsă, ca fiind neîntemeiată.

Prin referința suplimentară depusă la 25 ianuarie 2022, reprezentantul intimaților Valentina și Leonid Gugulan, avocatul Alexandru Savva, a solicitat restituirea cererii de recurs depuse de către recurenta Vera Cotruța, ca fiind tardivă, și nu a solicitat repunerea în termen. Eventual, cererea de repunere, să fie respinsă, ca fiind neîntemeiată. În cazul în care se va considera că cererea de recurs este depusă în termen, să fie respinsă ca neîntemeiată.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele dosarului rezultă că, copia încheierii recurate a fost expediată în adresa părților la 09 decembrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f.d.130, Vol. II), însă careva date ce ar confirma recepționarea acesteia de către recurenții vizați la actele cauzei lipsesc. Astfel, cererile de recurs declarate sunt în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza

copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, în raport cu temeiurile invocate în cererile de recurs și prevederile legale, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către reprezentantul recurenților Valentina și Leonid Gugulan, avocatul Alexandru Savva și recursul declarat de către recurenta Vera Cotruța, sunt neîntemeiate și necesită a fi respinse cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele cauzei s-a stabilit cu certitudine că, la 09 noiembrie 2018, Valentina și Leonid Gugulan au depus cerere de chemare în judecată împotriva Verei Cotruța cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 06 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă.

Prin hotărârea suplimentară din 11 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă cererea depusă de către reprezentantul apelanților Valentina și Leonid Gugulan, avocatul Alexandru Savva.

Prin încheierea din 15 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererilor de apel declarate de către reprezentantul apelanților Valentina și Leonid Gugulan, avocatul Alexandru Savva, și de către apelanta Vera Cotruța împotriva hotărârii din 06 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. S-a acordat apelanților Valentina și Leonid Gugulan, un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii, pentru prezentarea cererii de apel motivate. S-a acordat apelantei Vera Cotruța, un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii, pentru prezentarea cererii de apel motivate și dovezii achitării taxei de stat în mărime de 6048 lei și 03 bani. S-a explicat părților, că în caz contrar, va avea loc restituirea cererilor de apel în corespundere cu prevederile art. 369 alin. (1) Cod de procedură civilă (f.d. 100-103).

Este cert faptul că, prin încheierea din 18 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, au fost restituite cererile de apel depuse de către reprezentantul apelanților Valentina și Leonid Gugulan, avocatul Alexandru Savva și apelanta Vera Cotruța împotriva hotărârii din 06 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motivul neînlăturării în termenul acordat a neajunsurilor indicate în încheierea instanței de apel.

La adoptarea acestei soluții, instanța de apel și-a întemeiat concluziile pe prevederile art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, care stipulează că, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se de-a curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Prin urmare, Colegiul denotă că, la caz, instanța de apel corect a conchis că, neajunsurile cererilor de apel depuse, nu au fost înlăturate de către apelanți, în conformitate și în termenul indicat, prin încheierea din 15 iulie 2021, de către instanța de apel.

Or, instanța de apel a expedit, spre cunoștință, încheierea respectivă la adresa apelanților Valentina și Leonid Gugulan, precum și reprezentantului acestora, avocatului Alexandru Savva, astfel, fiind înștiințați despre obligativitatea lichidării neajunsurilor, fapt confirmat prin avizele de recepție anexate la materialele cauzei, DS8005403529AS și DS6005403528AS la data de 06 octombrie și respectiv, 11 octombrie 2021(f.d. 105, 106, 121, 122, 123, V. II).

Cu referire la apelanta Vera Cotruța, Colegiul menționează că, i-a fost expediată și acesteia, copia încheierii vizate supra, la adresa ce se conține la materialele cauzei, însă, plicul poștal a fost returnat instanței de apel cu mențiunea “nereclamat” (f.d. 104, 119, verso, Vol. II).

Totodată, este de menționat că, la data de 12 iulie 2021, a parvenit cererea de apel motivată, formulată de apelanta Vera Cotruța, fără anexarea dovezii de achitare a taxei de stat (f.d. 108, Vol. II).

În aceste împrejurări, Colegiul atestă că, deși apelanta Vera Cotruța a fost înștiințată legal despre încheierea emisă, aceasta, nu a înlăturat integral neajunsurile menționate în încheierea din 15 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Or, în conformitate cu art. 106 alin. (1) și (2) Codul de procedură civilă, dacă destinatarul refuză să primească citația sau înștiințarea, persoana împuternicită să o înmâneze consemnează refuzul pe citație sau înștiințare și o restituie instanței judecătorești. Persoana care refuză să primească citația sau înștiințarea se consideră înștiințată despre locul, data și ora ședinței de judecată sau despre locul, data și ora efectuării unui act procedural. Neprezentarea ei în instanță nu împiedică judecarea cauzei sau efectuarea actului procedural.

În atare condiții, nereclamarea citațiilor de către apelanta-recurentă Vera Cotruța echivalează cu refuzul primirii acestora.

Termen de înlăturare a neajunsurilor indicate în încheiere a fost acordat, timp de 10 zile din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză pentru înlăturarea neajunsurilor. În termenul respectiv apelanta-recurentă Vera Cotruța, nu a înlăturat neajunsurile cererii de apel.

Colegiul mai relevă că, potrivit art. 16 Cod de procedură civilă, hotărârile, încheierile, ordonanțele și deciziile judecătorești definitive, precum și dispozițiile, cererile, delegațiile, citațiile, alte adresări legale ale instanței judecătorești, sunt obligatorii pentru toate autoritățile publice, asociațiile obștești, persoanele oficiale, organizațiile și persoanele fizice și se execută cu strictețe pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Neexecutarea nemotivată a actelor judecătorești, dispozițiilor, cererilor, delegațiilor, citațiilor, altor adresări legale, precum și lipsa de considerație față de judecată, atrag răspunderea prevăzută în prezentul cod și în alte legi.

Reieșind din prevederile art. 364 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Analizând prevederile normei descrise în raport cu materialele cauzei, Colegiul conchide că, instanța de apel s-a conformat întru totul cerințelor legale și a acordat apelanților, un termen rezonabil pentru înlăturarea neajunsurilor vizate.

Cu toate acestea, reprezentantul apelanților-recurenți Valentina și Leonid Gugulan, avocatul Alexandru Savva și apelanta-recurentă Vera Cotruța, contrar prevederilor art.112 alin.(3), art.115 Cod de procedură civilă, în interiorul termenului acordat prin încheierea de a nu da curs apelului, pe lângă faptul că nu au invocat careva motive temeinice de imposibilitate cu privire la lichidarea neajunsurilor cererilor de apel, nici nu au solicitat prelungirea termenului stabilit de instanță.

Subsidiar, Colegiul apreciază că, apelanții-recurenți, erau obligați să cunoască și să înțeleagă consecințele inacțiunii lor, având în vedere și faptul că, cadrul legal la acest compartiment este foarte clar, simplu și lipsit de obscuritate.

Astfel, apelanții-recurenți, urmau să de-a dovadă de diligență de a întreprinde toate măsurile necesare de protejare a drepturilor lor, reprezentantul recurenților-apelanți Valentina și Leonid Gugulan, avocatul Alexandru Savva de a depune apelul motivat, iar recurenta-apelantă Vera Cotruța, de a prezenta dovada achitării taxei de stat.

Prin urmare, recurenții vizați, nu au întreprins acțiunile necesare pentru a aduce la cunoștința instanței de apel faptul executării actului judecătoresc, consecințele acestei neîndepliniri fiind imputabile exclusiv recurenților, pe care aceștia urmează să le suporte.

Cu toate acestea, fiind în cunoștință de cauză că, la 27 mai 2021 și respectiv la 04 iunie 2021, părțile, au depus apel nemotivat, reprezentantul apelanților Valentina și Leonid Gugulan, avocatul Alexandru Savva și apelanta Vera Cotruța, nu au depus diligența necesară și nu au manifestat un interes față de apelul declarat, pentru a prezenta instanței de apel o cerere de apel motivată și dovada achitării taxei de stat, potrivit prevederilor legale de rigoare.

Colegiul conchide că, potrivit art. 61 alin. (1) Cod de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Întru consolidarea soluției adoptate, Colegiul reține că, reprezentantul recurenților Valentina și Leonid Gugulan, avocatul Alexandru Savva și recurenta Vera Cotruța nu au dat dovadă de diligență și bună-credință în realizarea drepturilor lor, ca ulterior să pretindă încălcarea dreptului de acces la justiție, în condițiile când personal nu și-au realizat drepturile garantate de legislația în vigoare.

Colegiul relevă că, potrivit dispozițiilor art. 10 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în

decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Articolul 6 par. (1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile. În acest sens, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art. 6 par. (1) al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Din această perspectivă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că, recursul declarat de către reprezentantul recurenților Valentina și Leonid Gugulan, avocatul Alexandru Savva, precum și recursul declarat de către recurenta Vera Cotruța sunt neîntemeiate, iar încheierea din 18 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău urmează a fi menținută.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către reprezentantul recurenților Valentina și Leonid Gugulan, avocatul Alexandru Savva, precum și recursul declarat de către recurenta Vera Cotruța.

Se menține încheierea din 18 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Valentina și Leonid Gugulan împotriva Verei Cotruța cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat